

9. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, АНАЛІЗ ТА АУДИТ

DOI: <https://doi.org/10.32838/2523-4803/70-2-63>

УДК 657:005.35:364](477)

Бразілій Н.М.

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри бухгалтерського обліку, аналізу і аудиту,
Черкаський державний технологічний університет

Крот Ю.М.

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри бухгалтерського обліку, аналізу і аудиту,
Черкаський державний технологічний університет

Пастернак Я.П.

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри бухгалтерського обліку, аналізу і аудиту,
Черкаський державний технологічний університет

Brazilii Nataliia, Krot Yuliya, Pasternak Yaroslava

Cherkasy State Technological University

СОЦІАЛЬНИЙ ОБЛІК У СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ

Господарська діяльність підприємств у сучасних умовах повинна бути спрямована не лише на отримання прибутку, а й включати соціальний складник, орієнтований на інтереси суспільства. У зв'язку із цим для інформаційного забезпечення соціальної відповідальності бізнесу виникає необхідність у формуванні в обліку нефінансової, або соціальної, інформації. У статті розглянуто сутність поняття соціального обліку та обґрунтовано необхідність його впровадження у вітчизняну практику як складової частини інтегрованої системи господарського обліку підприємства, який являє собою процес формування систематизованої інформації про вплив діяльності суб'єкта господарювання на суспільство з метою надання такої інформації зовнішнім та внутрішнім користувачам для прийняття ними соціальних рішень на мікро- та макrorівні. Встановлено, що соціальний облік пролягає переваги ведення соціального обліку як для підприємств, так і для суспільства у цілому.

Ключові слова: бухгалтерський облік, соціальний облік, соціальна звітність, соціальна відповідальність, користувачі облікової інформації.

Постановка проблеми. Найголовнішою метою діяльності будь-якого суб'єкта господарювання, крім отримання прибутку, є здатність оперативно реагувати на зміни зовнішнього та внутрішнього середовища. А посилення впливу різноманітних чинників, у тому числі політичних, економічних, соціальних, екологічних, висуває нові вимоги до управління сучасним підприємством, а також диктує потребу вдосконалення основної інформаційної системи управління – бухгалтерського обліку.

Система показників бухгалтерського обліку та фінансової звітності підприємства, виступаючи продуктом, який забезпечує зовнішніх та внутрішніх користувачів відповідною інформацією для прийняття ними управлінських рішень, повинна включати

соціальний складник, орієнтований на інтереси суспільства. У зв'язку із цим з'являються нові напрями розвитку облікової думки та формуються нові види бухгалтерського обліку, зокрема для інформаційного забезпечення соціальної відповідальності бізнесу виникає необхідність формувати в обліку нефінансову, або соціальну, інформацію та впроваджувати у вітчизняну практику соціальний облік.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання «соціалізації» бухгалтерського обліку активно обговорюється багатьма вченими. Суттєвий внесок у дослідження проблематики соціального обліку на різних рівнях зробили вітчизняні вчені: О.В. Бедзай, Ф.Ф. Бутинець, Н.Г. Виговська, О.О. Герасименко, Т.В. Давидюк, М.В. Дубініна, І.В. Жиглей, А.М. Колот, О.В. Канта-

єва, С.О. Левицька, Н.М. Малюга, С.М. Петренко, М.С. Пушкар, Л.В. Чижевська та ін.

Проте й надалі залишаються дискусійними та потребують подальших досліджень питання розвитку соціального обліку як дієвого інструменту управління соціальною відповідальністю бізнесу, значення соціального обліку в задоволенні інформаційних потреб різних груп користувачів.

Формулювання цілей статті. Метою дослідження є поглиблення теоретичних основ та визначення шляхів розвитку організації соціального обліку на підприємстві.

Виклад основного матеріалу. На сучасному етапі розвитку суспільства в умовах процесів глобалізації, екологічних проблем, вичерпаності природних ресурсів, проблем з умовами праці та, як наслідок, її продуктивності постає необхідність поєднання принципів ринкової економіки та соціальної спрямованості, що втілено в концепції соціально орієнтованої ринкової економіки [1, с. 65]. Вона передбачає формування соціальних програм у сфері зайнятості і безробіття, охорони здоров'я, освіти й навчання, спрямованих на блокування соціальних конфліктів, визначає розподіл видатків держави, впливає на загальну ситуацію в країні та життєвий рівень населення, забезпечує соціальні гарантії для незахищених груп населення, охоплює усі проблеми на макро- і мікроекономічному рівнях. Отже, соціально орієнтована економіка повинна розвиватися в інтересах населення країни та бути спрямованою на підвищення його життєвих стандартів.

У комплексі питань, безпосередньо пов'язаних із розбудовою соціально орієнтованої ринкової економіки та соціальної держави, винятково важлива роль належить відображенню соціального складника у формуванні та наданні інформації про діяльність суб'єктів господарювання, яка формується у системі бухгалтерського обліку. Проте система показників, що формується в бухгалтерському обліку та відображається у фінансовій звітності, забезпечуючи користувачів даними про фінансовий стан підприємства, практично не відображає достовірної інформації щодо соціальної відповідальності діяльності суб'єкта господарювання, соціальної захищеності працівників, про результати діяльності підприємства, спрямовані на соціальний розвиток суспільства, соціальну

ефективність виробництва, про розвиток внутрішніх і зовнішніх соціальних ресурсів.

Одним з інструментів вирішення вищезначених питань є ведення соціального обліку як окремого виду бухгалтерського обліку, що є процесом формування та надання внутрішнім і зовнішнім користувачам інформації про економічний, екологічний і соціальний вплив суб'єкта та його діяльності на суспільство [2, с. 88].

Сьогодні в Україні соціальний облік на відміну від фінансового не є обов'язковим, практично відсутній вітчизняний досвід його ведення, а законодавча база лише формується. Разом із тим, як показує практика, у сучасних умовах відбувається практичне впровадження соціального обліку в діяльність суб'єктів господарювання, а сам соціальний облік стає складовою частиною інтегрованої системи господарського обліку «як відображення фактів господарської діяльності в рамках економічних та організаційних заходів використання, збереження, розвитку трудових ресурсів підприємства з урахуванням еколого-економічного забезпечення їх реалізації» [3, с. 257].

Таким чином, соціальний облік як процес формування систематизованої інформації про вплив діяльності суб'єкта господарювання на суспільство з метою надання такої інформації зовнішнім та внутрішнім користувачам для прийняття ними соціальних рішень на мікрорівні (підприємство, міжгосподарські відносини) та макрорівні (державна, глобальні відносини), проявляється на всіх рівнях економічних відносин та на кожному з них має свої особливості [4] (табл. 1).

Ведення соціального обліку та складання нефінансової звітності про результати виконання соціальних програм та доведення їх до зацікавлених сторін є дієвими інструментами управління соціальною відповідальністю бізнесу [5, с. 40], а також дає можливість підвищити якість управління, планування та оцінки діяльності підприємств у соціальній сфері [6, с. 41].

Соціальна відповідальність бізнесу – концепція, що заохочує суб'єктів підприємництва враховувати інтереси суспільства, беручи на себе відповідальність за вплив результатів діяльності на споживачів, працівників, громаду та навколишнє середовище [3, с. 256]. Якщо підприємство використовує принципи концепції соціальної відповідальності у своїй діяльності, то припускає дотримання етичних норм як внутрішнього, так і зовнішнього

Таблиця 1

Рівні економічних відносин та соціальний облік

Рівні економічних відносин	Особливості соціального обліку
Суб'єкт підприємницької діяльності	Соціальний облік направлений на забезпечення інформацією з економічних та організаційних заходів щодо використання, збереження, розвитку трудових ресурсів
Міжгосподарський рівень	Визначає інформаційний простір соціальних відносин між суб'єктами господарювання, поведінки підприємства з контрагентами (покупці, постачальники)
Державний рівень	Є основою формування соціальних макроекономічних показників (створені робочі місця, витрати на збереження навколишнього середовища, благодійні заходи)
Глобальний рівень	Соціальний облік формує соціальну інформацію щодо діяльності транснаціональних корпорацій та міжнародних організацій

Джерело: систематизовано авторами на основі [4]

середовища, тому основними складниками соціальної відповідальності підприємства слід уважати [7, с. 175]:

- відповідальність перед працівниками;
- відповідальність перед споживачами та клієнтами;
- відповідальність перед громадськістю.

Соціальною відповідальністю підприємства, виходячи з її складників, можна поділити на два напрями: внутрішню (перед працівниками) та зовнішню (перед споживачами, клієнтами, громадськістю). Тому ведення соціального обліку як дієвого інструменту управління соціальною відповідальністю спрямоване на задоволення інформаційних потреб зацікавлених сторін щодо соціальних та інших питань діяльності підприємства. Зацікавлені сторони, або користувачі облікової інформації, – це окремі особи або групи, які залежать від організації у досягненні своїх цілей і від яких, своєю чергою, залежить організація [8, с. 211].

Кожна з груп користувачів облікової інформації, використовуючи дані соціального обліку, задовольняє

різні інформаційні потреби. Взаємозв'язок складників соціальної відповідальності, користувачів облікової інформації та їхніх інформаційних потреб відображено в табл. 2.

Як видно з табл. 1, внутрішні та зовнішні користувачі потребують дещо подібної інформації, яка формується в системі соціального обліку, зокрема щодо:

- додержання підприємством законодавчих вимог та міжнародно-правових норм;
- додержання етичних принципів ведення бізнесу;
- реалізації підприємством соціальних програм;
- додержання соціально-трудова норм виробництва;
- участі у розв'язанні соціальних та екологічних проблем як підприємства, так і інших територіальних одиниць (регіону, країни).

Проте запити різних груп користувачів щодо обсягу та змістовного навантаження необхідної їм інформації можуть суттєво відрізнятися, що пов'язано з при-

Таблиця 2

Інформаційні потреби користувачів соціального обліку

Складники соціальної відповідальності	Користувачі облікової інформації	Інформаційні потреби
Внутрішні користувачі		
Відповідальність перед працівниками	Керівництво підприємства	Можливість мати якнай докладнішу інформацію про економічні, екологічні, соціальні аспекти діяльності, суспільне визнання та суспільний вплив компанії. Особливу цінність становить інформація про додержання етики бізнесу, лояльність клієнтів, стан корпоративної культури, задоволеність персоналу, додержання законодавчих вимог, динаміку довіри до компанії з боку інститутів громадянського суспільства. Наявність цієї інформації дає можливість виявляти ризики та відкривати нові можливості для розвитку бізнесу
	Персонал підприємства та його представницькі органи (виробничі ради, профспілки та ін.)	Одержання докладної інформації про дії та плани підприємства щодо формування компенсаційного пакета, реалізації соціальних програм, реструктуризації бізнесу, поліпшення умов праці, створення нових робочих місць
Зовнішні користувачі		
Відповідальність перед споживачами та клієнтами	Споживачі	Одержання інформації щодо якості та цін на товари і послуги, змін у товарній політиці на перспективу, екологічної результативності компанії, додержання соціально-трудова норм на виробництві. Остання інформація вкрай потрібна з огляду на те, що в багатьох країнах поширюється рух відповідальних споживачів, які відмовляються від споживання товарів, унаслідок виробництва яких завдано значної шкоди навколишньому середовищу або порушено права людини
	Бізнес-партнери	Можливість з'ясувати, чи є їхній партнер надійною організацією, чи додержується остання етичних принципів ведення бізнесу, чи не порушує прав людини у сфері безпосереднього докладання праці, чи додержується міжнародно-правових норм, чи є ризик втратити (погіршення) іміджу через співробітництво із цією організацією
	Конкуренти	Можливість порівняння власних фінансових і нефінансових показників із показниками інших компаній (як конкурентів, так і не конкурентів). Це дає змогу виявити потенційні ризики, опрацювати заходи щодо вдосконалення своєї діяльності та поліпшити чи зберегти імідж
Відповідальність перед громадськістю	Державні органи й органи місцевого самоврядування	Можливість порівняння задекларованої місії у статутних, інших документах із реальною участю компанії у розв'язанні соціальних і екологічних проблем регіону; оцінки переваг або втрат у зв'язку з присутністю компанії на конкретній території. Отримання інформації, необхідної для розроблення програм соціально-економічного розвитку та охорони навколишнього середовища в країні, регіоні, іншій територіальній одиниці

Джерело: систематизовано авторами на основі [8, с. 212]

Переваги ведення соціального обліку

Користувачі облікової інформації	Переваги ведення соціального обліку
Керівництво підприємства	Поліпшення фінансових показників як результат продуманої соціальної політики. Зменшення тиску з боку контролюючих органів унаслідок оприлюднення інформації про принципи та політику підприємства щодо своїх працівників, довіллія, контрагентів
Персонал підприємства	Зниження плинності кадрів, підвищення довіри високопрофесійних кадрів до роботодавця, зростання професіоналізму, на що впливає не лише рівень оплати праці, а й кар'єрні перспективи, якість управління людськими ресурсами. Посилення та розвиток соціальної захищеності працівників, надання соціальних пакетів та гарантій
Споживачі, бізнес-партнери, конкуренти	Зміцнення ділових відносин та розширення ринків постачання та збуту. Поліпшення іміджу та репутації брендів, на що впливає не тільки ціна та якість, а й репутація соціально відповідального підприємства, популярність та визнання його соціальної діяльності
Державні органи й органи місцевого самоврядування	Можливість установалення партнерських відносин між бізнесом, владою і громадськістю, сприяння розвитку соціальної згуртованості, соціального партнерства на рівні держави. Можливість надання адресної екстреної допомоги нужденним, зменшення наслідків соціального розшарування. Можливість залучення інвестицій у важливі суспільні сфери: розвиток культури, освіти, науки, збереження довкілля, підтримка талановитої молоді. Можливість підтримки громадських ініціатив, інноваційних проєктів, розвиток соціальної і творчої активності населення, збереження і використання інтелектуального капіталу для потреб країни і регіону

Джерело: систематизовано авторами на основі [9, с. 193]

йняттям користувачами різних управлінських рішень на рівні керівництва підприємства та його найманих працівників, споживачів, бізнес-партнерів, конкурентів, держави.

Ведення соціального обліку позитивно впливає як на діяльність самого підприємства, так і на суспільство у цілому, що зображено в табл. 3.

Отже, ведення соціального обліку в сучасних умовах хоча і пов'язано з низкою суттєвих недоліків та проблемних питань – відсутністю нормативної бази, методології обліку, складністю формування показників для звітності, проте надає підприємствам істотні переваги, що призводить до зростання як ділової репутації підприємства, так і економічних показників його діяльності.

Висновки. Соціальний облік як процес формування систематизованої інформації про вплив діяльності суб'єкта господарювання на суспільство з метою надання такої інформації зовнішнім та внутрішнім користувачам для прийняття ними соціальних рішень, проявляється на всіх рівнях економічних відносин та на кожному з них має свої особливості:

- на рівні підприємства – спрямований на збереження та розвиток трудових ресурсів;
- на міжгосподарському рівні – визначає соціальні відносини між суб'єктами господарювання;

– на державному рівні – є основою формування макроекономічних соціальних показників;

– на глобальному рівні – формує соціальну інформацію для міжнародних організацій та транснаціональних компаній.

Ведення соціального обліку є дієвим інструментом управління соціальною відповідальністю бізнесу, основними складниками якої є відповідальність перед працівниками, перед споживачами та клієнтами, перед громадськістю, а також спрямоване на задоволення інформаційних потреб внутрішніх і зовнішніх користувачів щодо результатів виконання соціальної політики підприємства та надає підприємству низку суттєвих переваг перед конкурентами, основною метою яких залишається лише отримання прибутку.

Водночас на даному етапі залишаються дискусійними питання щодо методики ведення соціального обліку, формування системи показників соціальної відповідальності та їх відображення у формах соціальної звітності. Також в установчих документах, колективних договорах та в наказі про облікову політику підприємства мають бути визначені основні правила та прядок формування інформації щодо соціальної відповідальності, соціальних зобов'язань, соціального обліку, а також подання соціальної звітності, що є перспективою подальших досліджень.

Список літератури:

1. Жиглей І.В. Еволюція бухгалтерського обліку в контексті розвитку соціальних відносин. *Міжнародний збірник наукових праць*. 2009. Вип. 1(13). С. 64–74. URL : <http://pbo.ztu.edu.ua/article/view/62060/58797> (дата звернення: 11.03.2020).
2. Соціальний облік: закордонний та вітчизняний досвід / М.В. Дубініна та ін. *Modern Economics*. 2019. № 13. С. 85–89. URL : <https://modecon.mnau.edu.ua/social-account-foreign-and-domestic/> (дата звернення: 11.03.2020).

3. Левицька С.О. Соціальний облік: методичний підхід та організаційне забезпечення. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку*. 2014. № 797. С. 255–262. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/VNULPM_2014_797_36 (дата звернення: 11.03.2020).
4. Нонік В.В. Суспільна значимість бухгалтерського обліку як об'єкту правового регулювання. *Ефективна економіка*. 2016. № 6. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2016_6_25 (дата звернення: 11.03.2020).
5. Герасименко О. Соціальний облік та нефінансова звітність як інструменти реалізації соціальної відповідальності. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка*. 2012. Вип. 137. С. 39–42. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKNU_Ekon_2012_137_11 (дата звернення: 11.03.2020).
6. Кантаєва О., Давидюк Т. Перспективи підвищення інформативності про людський капітал в бухгалтерській звітності підприємства. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2011. № 5. С. 38–43.
7. Петренко С.М., Бедзай О.В. Проблеми формування соціальної звітності. *Теорія і практика бухгалтерського обліку, аналізу й аудиту: стан, проблеми та перспективи розвитку* : матеріали VII міжнародної науково-практичної конференції, 16–17 травня 2014 р. Львів : ЛКА, 2014. С. 175–176.
8. Колот А.М. Соціально-трудова сфера: стан відносин, нові виклики, тенденції розвитку : монографія. Київ : КНЕУ, 2010. 251 с.
9. Соціалізація відносин у сфері праці в контексті стійкого розвитку : монографія / А.М. Колот та ін. ; за наук. ред. д-ра екон. наук, проф. А.М. Колота. Київ : КНЕУ, 2010. 348 с.

References:

1. Zhigley I.V. (2009) Evolyutsiya bukhalterskoho obliku v konteksti rozvytku sotsialnykh vidnosyn [The evolution of accounting in the context of the development of social relation]. *International collection of scientific works*, vol. 1(13). 64-74pp. Available at: <http://pbo.ztu.edu.ua/article/view/62060/58797> (accessed: 03/11/2020).
2. Dubinina M.V., Galkin V.V., Trum O.Y., Vysochanska A.V. (2019) Sotsialnyi oblik: zakordonnyy ta vitchyznyany dosvid [Social accounting: foreign and domestic experience]. *Electronic scientific professional publication in economics «Modern Economics»*, no. 13, pp. 85-89. Available at: <https://modecon.mnau.edu.ua/social-account-foreign-and-domestic/> (accessed: 03/11/2020).
3. Levitska S.O. (2014) Sotsialnyi oblik: metodychnyi pidkhhid ta orhanizatsiynе zabezpechennya [Social accounting: methodological approach and organizational support]. *Bulletin of Lviv Polytechnic National University. Management and entrepreneurship in Ukraine: stages of development and development problems*, no. 797, pp. 255-262. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VNULPM_2014_797_36 (accessed 11.03.2020).
4. Nonik V.V. (2016) Suspilna znachymist bukhalterskoho obliku yak obyektu pravovoho rehulyuvannya [Public importance of accounting as an object of legal regulation]. *An efficient economy*, no. 6. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2016_6_25 (accessed 11.03.2020).
5. Gerasimenko O. (2012) Sotsialnyi oblik ta nefinansova zvitnist yak instrumenty realizatsiyi sotsialnoyi vidpovidalnosti [Social accounting and non-financial reporting as instruments of realization of social responsibility]. *Bulletin of Taras Shevchenko National University of Kyiv. Economy*, vol. 137, pp. 39-42. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKNU_Ekon_2012_137_11 (accessed 11.03.2020).
6. Kantaeva O., Davydyuk T. (2011) Perspektyvy pidvyshchennya informatyvnosti pro lyudskiy kapital v bukhalterskiy zvitnosti pidpryyemstva [Perspectives of raising information about human capital in the accounting of an enterprise]. *Accounting and Auditing*, no. 5, pp. 38-43.
7. Petrenko S.M., Bezai O.V. Problemy formuvannya sotsialnoyi zvitnosti [The problems of formation of social reporting]. *Theory and Practice of Accounting, Analysis and Audit: state, problems and prospects for development: Proceedings of the VII International Scientific and Practical Conference (May 16-17, 201)*. Lviv: LKA. 2014. 175-176 pp.
8. Kolot A.M. (2010) Sotsia'no-trudova sfera: stan vidnosyn, novi vyklyky, tendentsiyi rozvytku: monohrafiia [Social and labor sphere: the state of relations, new challenges, development trends: monograph]. Kiev: KNEU, 251 p.
9. Kolot A.M., Grishnova O.A., Gerasimenko O.O. and others; ed. by prof. Kolot A.M. (2010) Sotsializatsiya vidnosyn u sferi pratsi v konteksti stiykoho rozvytku: monohrafiia [Socialization of Labor Relations in the Context of Sustainable Development: monograph]. Kiev: KNEU, 348 p.

СОЦИАЛЬНЫЙ УЧЕТ В СИСТЕМЕ УПРАВЛЕНИЯ СОЦИАЛЬНОЙ ОТВЕТСТВЕННОСТЬЮ ПРЕДПРИЯТИЙ

Хозяйственная деятельность предприятий в современных условиях должна быть направлена не только на получение прибыли, но и включать социальную составляющую, ориентированную на интересы общества. В связи с этим для информационного обеспечения социальной ответственности бизнеса возникает необходимость в формировании в учете нефинансовой, или социальной, информации. В статье рассмотрена сущность понятия социального учета и обоснована необходимость его внедрения в отечественную практику как составляющей интегрированной системы хозяйственного учета предприятия, который представляет собой процесс формирования систематизированной информации о влиянии деятельности предприятия на общество с целью предоставления такой информации внешним и внутренним пользователям для принятия ими социальных решений на микро- и макроуровне. Установлено, что социальный учет проявляется на всех уровнях экономических отношений и на каждом из них имеет свои особенности. Определены преимущества ведения социального учета как для предприятий, так и для общества в целом.

Ключевые слова: бухгалтерский учет, социальный учет, социальная отчетность, социальная ответственность, пользователи учетной информации.

SOCIAL ACCOUNTING IN THE SYSTEM OF CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY MANAGEMENT

In modern conditions economic activity of the enterprises should be directed not only to profit but also it should include the social component, oriented on the interests of society. In this connection there is a need to form non-financial or social information in accounting for information support of corporate social responsibility. The essence of the concept of social accounting is considered in the article and the necessity of its introduction into native practice as a component of the integrated system of economic accounting of the enterprise is proved. It is the process of generating systematic information about the impact of an enterprise's activities on society in order to provide such information to external and internal users to make social decisions at the micro and macro levels. Social accounting is an effective tool for managing corporate social responsibility that can be divided into two directions: internal (in front of employees) and external (in front of consumers, customers, the public). Therefore, social accounting is aimed at contentment the information needs of internal and external users of accounting information on social and other issues of the enterprise, in particular: observance the legal requirements and international law by the enterprise; following to the ethical principles of doing business; implementation of the social programs by the enterprise; observance the social and labor standards of production; participation in solving social and environmental problems of both enterprise and other territorial units (region, country). Although internal and external users require somewhat similar information, requests from different user groups, regarding the volume and content of the information they need, may differ significantly, that is related to the decision-making of users by different management decisions at the level of management of the enterprise and its employees, consumers, business partners, competitors, the state. The obtained results indicate that social accounting has a positive impact on the activity of the enterprise itself and on the society as a whole. It gives significant benefits to the enterprises that leads to an increase of both: the business reputation of the enterprise and the economic indicators of its activity.

Key words: accounting, social accounting, social reporting, social responsibility, users of accounting information.